

PÅ SPORET AF VIKINGERNE

RUM 15

 ·
  ·

 F U T H A r K H N I A S T B M L R

Udtale af runerne

 kan udtales som u, y, o, ø, v, w

 udtales som a eller æ gennem næsen

 udtales k, g nk, ng

 udtales i, e, æ

 udtales som a eller æ

 udtales som t, d, nt, nd

 udtales som b, p, mb

Prøv at skrive dit navn med runer på linierne herunder. Hvis du ikke kan finde alle bogstaverne i dit navn, så sæt · for det manglende bogstav. Når du har øvet dig i at skrive dit navn, så kan du tegne din egen runesten i boksen herover.

PÅ SPORET AF VIKINGERNE

RUM 21

Graven

Langs væggen kan du se gravfund fra sen jernalder og vikingetid. Der var stor forskel på, hvad folk fik med sig i graven. Gravgaverne afhang af den afdødes alder, køn, rigdom osv. Se på de 3 montrer længst til venstre.

Hvad kunne en mand få med sig i graven?

Hvad kunne en kvinde få med sig i graven?

Hvilke overvejelser tror du familien til en afdød kunne gøre sig om hvilke genstande den afdøde skulle have med i graven?

Find montren midt i rum 21. I en gravhøj i byen Mammen i Jylland, blev en stormand begravet i 900-tallet. Med sig i graven fik han kostbare gaver.

Hvilke gaver har man fundet, og hvad havde han på?

PÅ SPORET AF VIKINGERNE

RUM 21

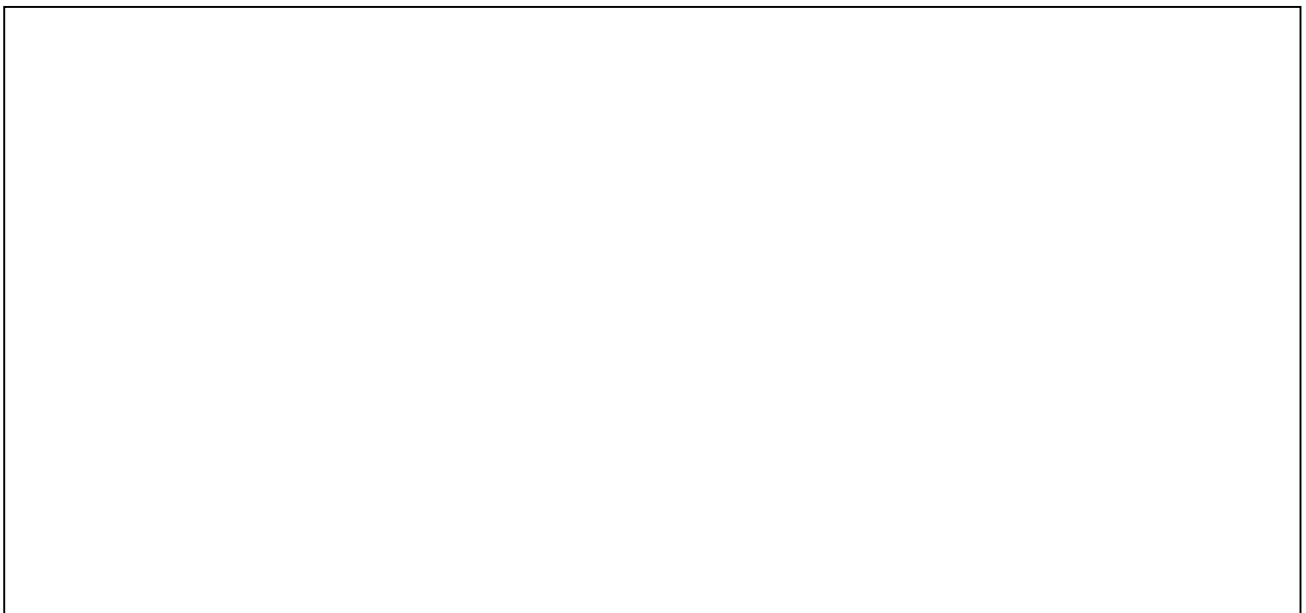
Dyrestil

I sen jernalder og vikingetid arbejdede der mange dygtige håndværkere i Danmark. Et af de håndværk man finder mange spor af er metalhåndværket. Smedene lavede smykker og dekorerede særligt fine våben og hesteudstyr.

Find montren med den store halsring af guld. Bagved halsringen ligger guld- og bronzesmykker formet som dyr. Hvilke dyr kan du finde?

Vikingerne var særligt glade for dyremotiver. Kan du komme i tanke om nogle dyr som tilhører den nordiske mytologi?

Find et dyremotiv fra yngre jernalder eller vikingetid og tegn det. Har dit dyremotiv et navn? (se på den blå lystavle)

PÅ SPORET AF VIKINGERNE

RUM 23

Skattefund, vikingetogter og handel

Vikingerne var dygtige skibsbyggere. Deres skibe bragte dem vidt omkring i verden. Nogle bosatte sig ude, andre handlede, plyndrede eller tog arbejde i det fjerne.

Se på lystavlen der fortæller om udfærd, krig og handel. Hvor sejlede vikingerne hen?

Kig på lystavlen der fortæller om sølvskattene. Hvor kom sølvet ofte fra?

Arabisk

Vest-europæisk

Kig i montren midt i rum 23. Kan du finde sølvmønterne med arabisk skrift?

Mange af sølvmønterne er klippet i stykker. Hvordan tror du vikingerne brugte sølvmønterne – som vi bruger penge i dag, eller efter vægt?

Vikingerne gravede tit deres sølvskatte ned. Hvorfor tror du de gjorde det?

PÅ SPORET AF VIKINGERNE

RUM 24

Kongemagt og tro

Magten har mange ansigter. I vikingetiden dukkede et nyt ansigt op, nemlig kongemagten. Kongen allierede sig med de danske stormænd, og fik bygget borge og broer rundt omkring i riget. I 900-tallet var centrum i det danske rige byen Jelling i Jylland.

Hvem har bygget trækirken i Jelling, og hvem blev sandsynligvis begravet under kirkegulvet? _____

I vikingetiden begyndte folk i Danmark at blive kristne, men nogle holdt fast i troen på de gamle, nordiske guder.

Hvilke smykker kunne man bære for at vise man var asatro (tror på Thor og Odin osv.)? _____

Hvilket smykke bar man, hvis man var kristen? _____

På væggen i montren er der en støbeform af sten fra Trendgården. Hvad kunne sølvsmeden støbe i den? _____

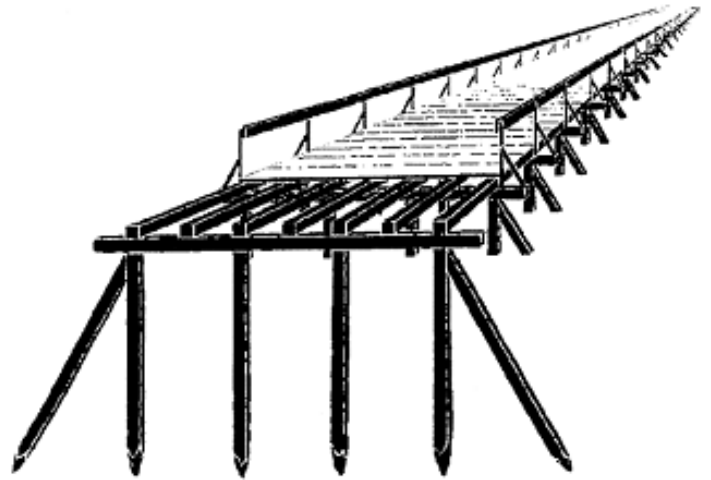
Hvad siger det om sølvsmedens kunder, at han kunne lave disse to smykker? _____

PÅ SPORET AF VIKINGERNE

RUM 24

Kongemagten og de store bygningsværker

De to store bjælker på væggen bar i vikingetiden en bro over Raving Enge tæt på Jelling. Hvor lang var broen?

Hvis 1 ha (hektar) er det samme som ca. 2 fodboldbaner, hvor mange fodboldbaner egeskov blev der så brugt til at bygge broen? _____

I vikingetiden byggede kong Harald Blåtand mindst fire ringborge rundt om i Danmark. I montren til højre i rum 24 er udstillet fund fra en af kongens ringborge. Hvad hedder denne borg? _____

Ringborgene blev sandsynligvis brugt af kongen og hans følge af soldater, håndværkere, tjenere og andre der ledsagede kongen på sin rejse rundt i riget. Hvem har arkæologerne fundet tegn på boede på borgene, og hvad er det for tegn/ genstande? _____

PÅ SPORET AF VIKINGERNE

Fra runehallen (rum 15) skal du finde trappen til Mønt- og Medaljesamlingen på 1. sal

RUM 144 MONTRE 56

Mønter

Her ser du nogle af de ældste danske mønter.

Hvilke motiver er der på mønterne fra vikingernes handelsby Hedeby?

Hvilken dansk konge var den første der satte sit navn på en mønt? (træk skuffen ud)

Gå tilbage til trappen, men bliv på 1. sal. Gå gennem riddersalen til Danmarks Middelalder

RUM 101

Middelalderen kommer

Find Hørningplanken. Denne planke er det eneste vi har tilbage af vikingetidens trækirker i Danmark. Måske lignede Haralds kirke i Jelling kirken i Hørning. Hvad forestiller plankens for- og bagside? _____

Er for- og bagside dekoreret i samme stil? _____

Kig på den store kirkeklokke. Med hvilken skrift er der skrevet på klokken? _____

Hvornår er kirkeklokken lavet? _____

RUM 102

Find Tamdrup-pladerne på den grønne bagvæg. Her ser du en mand der bliver døbt i en tønde. Det er den første kristne konge i Danmark. Hvad hed han?
